

2017-12-21
A2017/02478/ARM

Arbetsmarknadsdepartementet

Medlingsinstitutet
Box 1236
111 32 Stockholm

Uppdrag till Medlingsinstitutet att redovisa vilka relativlöneförändringar som har skett för olika yrken mellan 2014 och 2017

Regeringens beslut

Regeringen ger Medlingsinstitutet i uppdrag att redovisa vilka relativlöneförändringar som har skett för olika yrken på den svenska arbetsmarknaden mellan åren 2014 och 2017. Analys av resultaten ska därefter göras utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

I uppdraget ingår även på basis av ovan nämnda redovisning initiera en diskussion i syfte att främja arbetsmarknadens parter arbete med att minska löneskillnader mellan kvinnor och män.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 30 september 2018.

Bakgrund

Medlingsinstitutet fick i uppdrag 2015 att redovisa vilka relativlöneförändringar som hade skett för olika yrken mellan 2008 och 2013 (A2015/1895/ARM). Det som studerades var yrkens löneläge i förhållande till varandra på den svenska arbetsmarknaden. Uppdraget omfattade även att analysera hur de centrala kollektivavtalen hade konstruerats för att underlätta de lokala parternas arbete med lönefrågor ur ett jämställdhetsperspektiv samt undersöka om de centrala löneavtalens konstruktion hade haft någon effekt för att minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män.

Uppdraget som gavs gällande relativlöneförändringar var begränsat i tid. För att få en bättre överblick ges ett ytterligare uppdrag för en ny tidsperiod som tar vid där den tidigare perioden slutade. Syftet med det nya uppdraget är att få en bättre bild av relativlöneförändringar över tid. Det måste dock noteras att yrkesuppgifter från och med 2014 redovisas enligt en reviderad standard för svensk yrkesklassificering (SSYK 2012 istället för den tidigare gällande SSYK 96.2). Den reviderade standarden skiljer sig avsevärt från den tidigare, vilket betyder att jämförelser mellan 2014 och tidigare år inte kan göras med avseende på lön per yrke. När lönestrukturstatistiken samlas in enligt den nya yrkesklassificeringen innehåller den 429 yrken i stället för de 355 yrken som tidigare ingick.

Tidigare statistik visar att löneskillnaden mellan kvinnor och män fortsätter att minska. Den enskilt viktigaste förklaringen till löneskillnaden är att kvinnor och män arbetar inom olika yrken och dessa yrken har olika lönenivåer.

Medlingsinstitutets analyser av perioden 2008-2013 visade att andelen kvinnor minskade i yrken där kvinnor dominerade i antal och ökade i yrken där män dominerade i antal. När sammansättningen på arbetsmarknaden förändras och lönerna för kvinnor ökar mer än för män kan också löneskillnaderna minska. Utvecklingen tyder på en långsamt minskad könsuppdelning av arbetsmarknaden. Men behov finns av ytterligare analyser.

Det är arbetsmarknadens parter som ansvarar för lönebildningen. Autonoma parter med ansvar för att gemensamt förhandla om löner och villkor på arbetsmarknaden utgör en grundpelare i den svenska arbetsmarknadsmodellen. Olika arbeten har olika lönelägen men att följa och analysera löneutvecklingen ur jämställdhetssynpunkt är en viktig del i ett framgångsrikt jämställdhetsarbete.

På regeringens vägnar

Ylva Johansson

Maria Rasmussen

Kopia till

Finansdepartementet/ESA

Socialdepartementet/JÄM

Arbetsgivarverket

Jämställdhetsmyndigheten

Landsorganisationen i Sverige (LO)

Sveriges Akademikers Centralorganisation (Saco)

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Svenskt Näringsliv

Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)